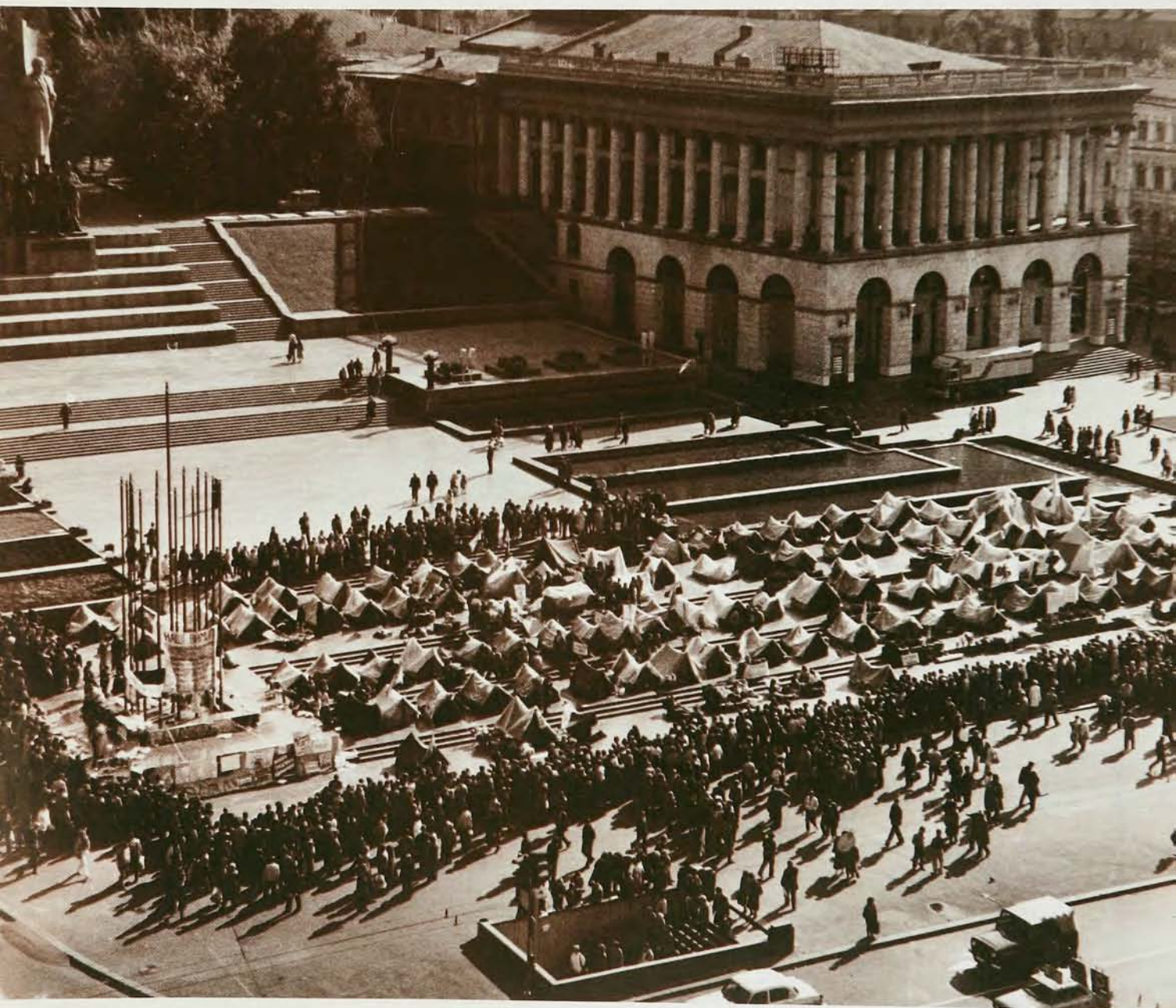

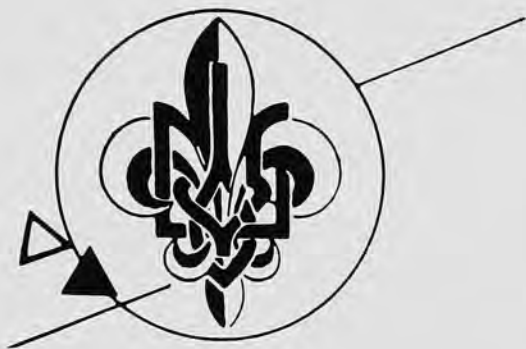
Юнак

ЛИСТОПАД — ГРУДЕНЬ
1990
NOVEMBER — DECEMBER

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.

Видає Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1989 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Сучасні визначні українці: Михайло Горинь
2. Український Лев — Галичина
3. Львів — Р. Завадович, Чи їхати в Україну?
— ст. пл. Юрій Мончак
9. Наслідки 13-го Конкурсу Молодечої творчості
10. Святий Миколай
11. Привіт від пластунів з України
12. Вивчаємо нові колядки
13. Зійшла вже зоря — Ой дивна, дивна
14. Грудень — Яків Гудемчук, Молоде перо: Подорож
в Україну — Ярема Семків
15. Хроніка: Табір „Золота булава” — Іванка Дмитришин
16. Марша Народного Руху України
Спорт: Спортивно-вишкільний табір 1990 р.
20. Нордійське лещетарство — Д.Ш.
21. Молитва — Ольга Федейко
22. Датки на Пресфонд „Юнака”

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Іванка Ганкевич

пл. сен. Тоня Горохович

пл. сен. Петро Содоль

пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: На вулицях Києва „таборую” голодуючі
українські студенти — жовтень 1990 р.

ЮНАК

ЛИСТОПАД — ГРУДЕНЬ
1990

NOVEMBER — DECEMBER

Ч.П. 11&12(307)

РІК XXVIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ЮНАКА”

\$25.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.50

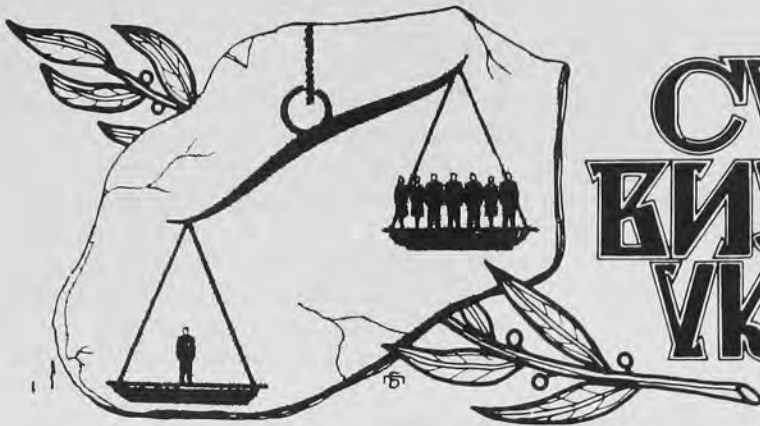
PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003
YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДМІНІСТРАЦІЯ НА ЗСА: 144 Second Ave., New York, N.Y. 10003

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

БУДІВНИЧІ УКРАЇНИ

Михайло Горинь

Михайло Горинь — колишній в'язень советських тюрем та таборів сьогодні стоїть на одному із передових місць у будові української суверенної і незалежної України. Він депутат Верховної Ради України, голова секретаріату РУХ-у, член Ради Республіканської партії і всеціло відданий під теперішню пору службі українського народу та його

усвідомленні. Він не лише один із творців Народного Руху України за перебудову, відомого тепер під скороченою назвою РУХ але і організатор першого його з'їзду у Києві минулого року, а тепер у місяці жовтні другого, на якому М. Гориня обрано першим заступником голови та головою Політичної Ради. М. Горинь був також одним із головних організаторів славного „живого ланцюга” через Україну на День 22-го січня 1990 року як також святкувань 500 річчя Козаччини на Запоріжжі в серпні цього року.

М. Горинь по званні психолог, студіював на Львівському університеті був вперше арештований у 1965 році разом із іншими українськими інтелектуалами нібито за „протисовєтську пропаганду”. Відсидівши шість років тюрми, він працював як робітник, аж до чергового ув'язнення в 1982 році, коли його знову засуджено за „проти-совєтську пропаганду” на 15 років. Визначений совєтською владою як „спеціально небезпечний рецидивіст” він часто відважно виступав проти русифікації, проти переслідування українців і його статті були постійно у самвидавних публікаціях. М. Гориня звільнили в 1987 році у першій хвилі звільнення з тюрми політичних в'язнів, з приводу недуги серця. Осінню 1990 року М. Горинь відвідав українські громади в ЗСА і Канаді. В Нью Йорку в часі його публічної доповіді старші пластуни із Станиці вітали його квітами від усіх пластунів в ЗСА.

О.К.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕВ

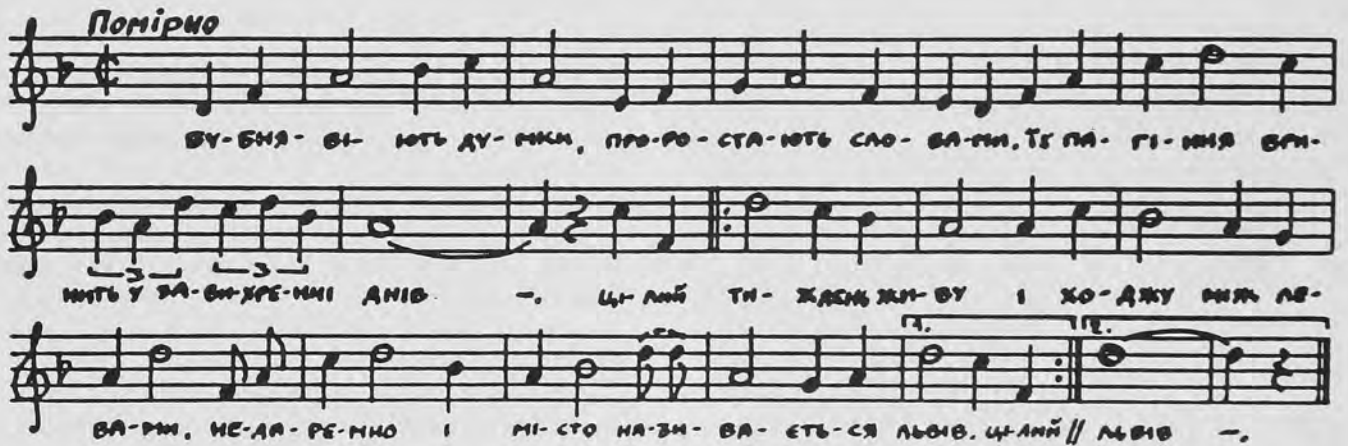
Бубнявють думки, проростають словами,
Їх пагіння бринить у завихренні днів.
Цілий тиждень живу і ходжу між левами,
Недаремно і місто називається Львів.

Є міста-ренегати, є просто байстрята,
Є леви, що мурликають, наче коти,
Божевільно байдуже облизують грати,
Ще й пишаються з власної сліпоти.

Але думать про них я сьогодні не хочу,
Бо мені, видно, трішечки повезло:
Я побачив у Львові Шашкевича очі,
Кривоносові плечі, Франкове чоло.

Сивий Львово! Столице моєї мрії,
Епіцентре моїх радощів і надій,
Вибухає душа — я тебе розумію,
Але, Львово, хоч трішки мене зрозумій!

Я до тебе прийшов із захопленням сина
Від степів, де Слаута легенду снує,
Щоби серце твоє одчайдушне, левине
Краплю сили вдихнуло у серце моє.

Роман Завадович

ГАЛИЧИНА

Колись князів гучна столиця,
Тепер містина незначна —
Це Галич, що від нього зветься
Весь край кругом — Галичина.

Галичина — то Львів і Броди,
Перемишль, Сокаль і Самбір,
Дністра і Сяну сині води,
Горби Розточчя й Гологір.

Верхи Карпат, подільські ниви,
Покуття сиза далина,
Лісів надбужьких буйні гриви —
Це все, це все Галичина.

Львів: Вид на місто

Її сини то подоляни,
Гуцули, бойки з гір Карпат,
Їх спільна назва — галичани,
Їм наддніпрянець — рідний брат.

ЛЬВІВ

Хто не чув про город,
Город стародавній,
Хто не чув про місто,
Княже місто Львів?
Це ж його Данило,
Князь і лицар славний
Заснував на славу
Й мурами обвів.

На горбі високім
Збудував твердиню,
Під горбом палати,
Храми і двори.
Мов той лев дивився
Львів у далеч синю,
Краю вірний сторож
Кожної пори.

Хоч віки минали,
Львів усе пишався,
Мов розкішна квітка
Українських нив,
В долі і в недолі
З Києвом братався
І в роки неволі
Він про волю снів.

Хоч не раз в обличчя
Дмуть вітри ворожі
І гуде над містом
Бурі дикий спів,
Все стояти буде
Левом на сторожі
Стародавнє місто
Український Львів.

ЧИ ЇХАТИ В УКРАЇНУ?

У Брукселю чекаю на лет до Києва, і серед товпи та гамору куняю, спершися об стовп. Підсвідомо згадую останні години. Виїхав з Вашингтону ще в п'ятницю раненько, о 6-й годині, щоби заїхати на обід до Нью Йорку; хоча цю віддаль можна проїхати за чотири години „з гаком”, проте не ризикував спізнення - в Нью Йорку все можливе. Загостив ще до друга Петра Содоля, бо умовився з ним, що залишу в нього своє авто. Стрінув там чоловіка зі Львова — який дивний збіг обставин. Розпитую його про Львів, про останні події в Україні, та, між іншим, про те, як мені в Україні поводитися, чи бути обережним, непоказним? Ні, навпаки, сказав чоловіга, треба бути сміливим, там тепер великі зміни, не можна показувати заляканости. Після таких слів я справді не знав що мене чекатиме в Україні. Чув про синьо-жовті прапори, про сотисячні маніфестації, про „Ще не вмерла” на публичних зібраннях ... але це може вільно для людей там, в Україні, а я „іноземець”, турист, і ще готові мені закинути „підригну роботу”, чи іншу „статтю”. Не знаю, може це не так ... а може це лиш запальлива відвага, солом'яний вогонь?

Мене штуркає хтось збоку:

- Юра, ти спиш? Бери валізи, вже пускають на літак.

Добре, що стрийко за мене не забув, а то би ще задрімав, і пропустив лет „славною” Аерофлотом.

Підношу підручну торбу; це радше „торбище”, така, що в ній вітрила до вітрогона вожу. А тепер вона заладована іншим крамом: відео-апарат, відео-магнетофон, молитовники, кілька копій Святого Письма, пластові підручники, деякі особисті речі (Мама казала взяти якесь білля у торбу, щоби було „під рукою” у випадку, якби валізи десь пропали. Розумна мама - валізи дійсно полетіли у Москву, і аж чотири дні пізніше з'явилися у Києві. Але тепер ми ще в Брукселю...)

„Острівць свободи” у Львові. Львів'яни рішили що тут має повстати пам'ятник Шевченкові. На цій площі вперше почали вільно сходитися львів'яни.

Не видається, що їду в Україну. Перший раз я був в Україні ще п'ятнадцять літ тому, ще за брежневщини. А тепер, стільки різних змін, новин, часто противорічних поглядів, що й не знати чого сподіватися. І тому я рішив їхати в Україну у ролі

„відео-апарату”: дивитися, розглядати, „обнюхати” територію, обсервувати людей, дотиком збадати ту мою далеку Україну ... а тоді вернутися собі назад в Америку. Пригадався Закхей на сикоморі... Але я навіть не сподівався, що на мене чекало.

Згори видніють ліси, села, доріжки які в'ються немов гадючки попри загосподарені поля. Колись цими степами їхали верхи полки козацтва, гнали турків і татар, творили першу після греків демократію в Європі. А тепер...? Пригадав собі, що це колгоспні поля.

З літака видно все, як на долоні. Ніби образ внизу не різниться від стільки інших панорам, які я вже бачив з літака в інших країнах, проте долоні в мене холодні, чомусь кусаю уста - хвилюся. Дурненький; та це лиш Україна.

Київське летовище. В бідненьких Багамах здається були більш грандіозні забудовання, а тут, в колись слов'ян? Та це не важне; люди добрі, це зовсім не важне, бо з вікна літака бачу дівчину в нашій строю, вітає нас короваем, а біля неї здоровий парубок тримає синьо-жовтий прапор. Гей, це ж Україна!

Іван Гончар - етнограф і скульптор, у своїй домі - музею в Києві. В своїй збірці має понад 1000 рушників з усіх частин України, оригінали малюнків Шевченка, козацькі жупани з 17-го сторіччя, кобзи і бандури, хрести та ікони.

Хрещатик такий, як на знімках у підручниках української школи: широкий, рухливий, хоча авт дуже мало якщо порівняти із іншими містами у „вільному світі”. Вже першого вечора йду під будинок Міської Ради, яка знаходиться в самім центрі Хрещатика. Перед будинком дві щогли: на лівій щоглі висить червоно-синій, радянський, прапор; на правій щоглі - синьо-жовтий! Це не поміщується в голові; в Києві, де ще так недавно пишався Щербицький, тепер повіває такий прапор. П'єдестал щогли покритий квітами, вінками, до щогли прив'язаний тризуб з квітів. Видно теж кілька маленьких іконок Богоматері з Дитятком. І товпа народу, яких 200-250 людей: чоловіки, жінки, студенти, старці, навіть кілька підлітків. П'єдестал радянського прапора

порожній, за виїмком двох квіточок, правда, але дещо зів'ялих. Дивує мене поміркованість наших людей: навіть не зняли ці дві квіточки. А може це вже ознака зрілості державницького думання: вміння пошанувати опінії других людей, навіть якщо вони противні моїм переконанням? Нічо, нехай ці дві квіточки собі там досихають, це нікому не шкодить.

Підступаю до товпи, прислухаюся. Йде гаряча дискусія про значення прапора: чому синьо-жовтий? Один студент, добре „битий”, навітлює тло, історію України, навіть наводить психологію українського народу ... здається це не вперше, що доводиться студентові так аргументувати. Слова ллються, неначе вивчене напам'ять. Звертаю увагу на людей: так уважно слухають, нахилиються, щоби не пропустити жодного слова. Збоку другий чоловік каліченою українською мовою каже, що синьо-жовтий прапор це символ буржуазного націоналізму. Йому краще підходить червоно-чорний, який носять студенти. Я посміхаюся, хочу запитатися, чи він знає походження та значення червоно-чорного прапора, але мовчу. Тут іде своя еволюція народньої свідомості, не треба наразі встрягати в розмову.

В другій групі йде дискусія про Українську Католицьку Церкву, про митрополита Андрея Шептицького. А далі одна жінка по-російськи домагається задержання рівноправності російської мови в Україні. Студенти дуже уміло ведуть дискусіями: часто вияснить різні ідеї, погляди, дають багато прикладів з історії, а вряди-годи влучно висмівають аргумент противника так, що публіка сміється, починає сама критикувати і нарікати на противника. Яке ж мистецтво, який здоровий підхід в цих людей; вмінють за собою потягнути маси.

При хіднику зупиняється кілька авт, в переднім відчиняються двері, і з нутра виходить молода пара: молода у довгій білій сукні, а молодий у чорнім ubраню. Звільна підходять під п'єдестал нашого прапора, у руках квіти. Гамір затихає, люди

Пластуни у Львові складають пластову присягу та обіт в дні 12-го серпня 1990 року у Шевченківському гаї у Львові.

Група львівських пластунів передають привіт пластунам в діаспорі, новітнім привітом трьох пальців — тризубом.

У Києві підносять синьо-жовтий прапор

розступаються, пропускають молодят. Пара підходить під прапор, з повагою складає китицю квітів, а народ починає аплодувати, сиплятьс я гратуляції, вигуки „Многая вам літа“, „Гарно, так має бути“. Молодята сідають назад в авто, відїжджають.

В Софії святилище заслонене дошками, розтавлене руштовання - ремонтують. А так дуже хочеться мені побачити Оранту. Це ж „нерушима

стіна“, це так як бути в Єгипті та не побачити піраміди. Просуваюся злегка крізь руштовання, тихесенько, щоби не наробити шуму. Аж тут зненацька під ногою з'явилася залізна штаба, я її штовхнув, вона забреніла. Я причаївся, але даремно: ні звідки прискакує старенький чоловік, і грубо (очевидно, по-російськи) кричить: „Что такой...“ (решту я зовсім не зрозумів, а радше і не дуже то хотів розуміти). Звільня обертаюся до нього, хочу по-доброму щось сказати, а він не дає змоги: кричить, вимахує руками, здається „переконує“ мене щоби я звідтіля забрався. Мені пригадалася сценка, де маленький куций песик здалека нахабно гавкає, дразнить вуха, а ніхто його не боїться. Ось і тут „песик“ собі „гавкає“ та лиш розкалатує святочний настрій Собору. Мене це позлостило. Як він сміє так поводитися у присутності Оранти.

- Та будь тихо, чого денервуєшся? - кажу йому змуджено.

А він далі своє, навіть не думає заспокоїтися. То ж і в мене пробудилася ще молодеча злоба.

- Чого кричиш? - питаюся його. - Що, зараз в КГБ понесеш, що я Оранту хтів красти? Кричиш, як баба на ярмарку...

Опісля ще наві і його родину, але це непристойно тут згадувати. Таки „хахол“ не дав сфільмувати престола, і ввесь час за мною стежив, бавився у шпигуна: зазирає зза рогу, підглядає, як я розглядає фрески, чигав, коли я знова полізу у святилище. А я за кожним разом кидав кілька образ в його сторону. Опісля він старався примиритися зі мною, але чомусь я до того не мав охоти; зіпсував мені переживання, і ще в присутності Оранти.

Чекаючи на панахиду під пам'ятником Тараса, яку мав відправити торонтонський єпископ, кир Ізидор

Вид на Київ із вікна готелю

Борецький, підступив я до гурту студентів: хлопці, дівчата, по-нашому говорять, сміються, жартують. Представляюся. А вони до мене як до старого знайомого: звідки, коли приїхав, що вже бачив... За п'ять хвилин розмови встигли домовитися на стрічу ввечері: підемо „на місто“. Подумав собі як в Америці відбуваються стрічі між молодими...

А під пам'ятником Володимира Великого — архиєрейська Служба Божа. Перша публична католицька Служба Божа в Києві від берестейських часів! Це вже проминуло майже чотириста років... І тепер, у підніжжю Володимира, чути українську відправу.

„Площа незалежності“ на Хрещатику ввечері перетворюється у всенародне віче. Збираються сотки людей, говорять між собою, дискутують, аргументують, і все про майбутність України. На лавках і клюмбах продається „незалежна преса“, та преріжний „національний крам“: прапорці (очевидно синьо-жовті та червоно-чорні), наліпки на авта, календарі, знімки Тараса Чупринки, портретики Степана Бандери, текст „Ще не вмерла“, Святе Письмо, молитовники. Людей маса, усіх це цікавить, всі хочуть бути частиною нової стихії.

Маю на собі сорочинку „футболку“, із написом „є РУХ на Україні“, яку видали молоді рухівці у Вашингтоні. Люди мене зупиняють, питаються де я купив футболку. Кажу їм, що я з Америки. Починають запитувати про життя в Америці. За дві хвилини товпа росте, і раптом кругом мене понад сотня слухачів. Яюсь дивно почувуюся. Збоку закрадається страх, але це почуття скоро зникає, а натомість ogrіває мене яське тепло, яське незнайома радість, самопевність: адже ж я серед своїх людей!

Розмова продовжується до пізньої ночі. Час від часу попри товпу проходять хлопці з Руху, з якими я познайомився раніше; підсміхаються, підморгують. Це надзвичайно підбадьорує, чуюся неначе в обіймах матері.

Вечірка у нового приятеля почалася о десятій вечора. Думав, будуть пити, і пити, трохи гуляти, і далі

пити. А сталося зовсім інакше. Тут у „вільному світі“ таку вечірку би назвали жахливо нудною. А мені після неї навіть на „Маланку“ не хочеться іти. Ромко відчинив шампанське, і то надаремно, ми його навіть і не допили. Говорили про студентський рух, про історії із професорами на університеті, деклямували вірші, розповідали різні анекдоти, правдиві та придумані, співали, трохи гуляли... і я не счувся, як на дворі почало світати. Хотів їхати мерщій до готелю, але як? Трамваї аж о п'ятій починають їхати. Є таксівка! Але мене намовляють не їхати, тут так приємно, ще забавимось... І справді, думаю собі, що ж я буду в готелю робити? Лишаюся.

А після п'ятої виходимо усі разом, кожний з нас одягнений у „Рухівську“ футболку. Дійсно, неначе якась спортова команда. Мирослава у кожную поштову скриньку кидає почтівку. Питаюся, що це таке?

— А це звернення до Міської Ради, щоби змінили назви вулиць та майданів на наші, українські.

— А чому ж ти кидаєш їх в різні скриньки? — питаюся.

— Та це щоби виглядало, що це різні люди пишуть, а не одна і та сама особа. Я й почерк різний даю...

Я переконаний, що на наступній вечірці тут у „вільному світі“ я буду душею десь далеко, далеко звідси.

Українські дівчата у Львові квітами вітають гостей із ЗСА та Канади

З новим київським товариством заходимо в гості до Мирослави, яка весною закінчила факультет фільмології при київському університеті. Вдома стрічаємо її матір, і, як незабаром довідаюся, це ж ніхто інший, а Ніла Крюкова, народня артистка України, знайома на заході як декляматорка „Марусі Чурай“ Ліни Костенко. Але ж це несподіванка! Ще зимою в Торонті, у „Кобзі“, я купив касету із

награною деклямацією поеми, а тут, усе бачу „живо”.

Перший виступ пані Крюкової із „Марусею Чурай” був ще 81-го року. Слухаю розповіді, які труднощі були щоби одержати дозвіл на цей виступ: як треба було маніпулювати „мистецьких керівників”, щоби вони допустили до виступу; і як сама Ліна Костенко, будучи на виступі, підчас антракту дала три здоровенні ляпаси по обличчю „мистецького керівника”, перед публікою у переповненій залі.

Нині у „Свободі” прочитав, що „... з початком акції голодівки (студентів у Києві) прилучулася народня артистка України (...) Ніла Крюкова”.

Мирослава розповідає про осінь 89-го року, як студентське братство при університеті попрямувало під Миську Раду співаючи народніх пісень. Ішло 60-ти студентів, взяли під руки, за собою притягнули кількасот посторонніх людей. Біля Миської Ради на студентів чекали „омони” — міліція в шоломах, охоронних масках, зі щитами та батогами у руках. Студенти стали проти них, далі співають. Крізь гучномовець провідник міліції дав наказ тим людям, які не беруть участь у „маніфестації”, відступитися дозад. Люди, не здаючи собі справи із того, що буде (а можливо теж і зі страху), подалися взад, але не розходилися. Тоді омони на наказ застігнули свої шоломи, спустили охоронні маски, і кинулися на студентів. Били кого попало. Мирославу приятель схопив за руки, кинув на асфальт і сам звалився на неї, щоби охоронити від ударів батогів.

— Розумієш, вони так сильно били, що коли попали батогами по плечах, то зимові куртки просто тріскали.

У вівторок раненько їду зі стрийком на край міста Києва. У високих забудованнях, які нагадують Ньюйоркський Бронкс, заходимо у маленьке помешкання. Роззуваємося, і швидко приготуємося до Служби Божої. Відправлятиме її київлянин, отець УКЦ, Валерій. Прислужують два біляві хлопчики, які напам'ять знають цілу відправу. При дверях співає тропар молодий козарлюга, батько двох хлопчиків. Пізніше довідаюся, що це голова Пласту на Київ. Під стіною стоїть монахія, в повному монашому костюмі. Тяжко усвідомити собі, де це я знаходжуся.

—...Святішого вселенського Архисерея..., блаженішого Патріярха нашого Мирослава Івана...

Після відправи слухаю уривану розповідь батька священика. Він вибачається, що неможе пригадати собі багато з близького минулого, він стратив деякі функції частини мозку: кілька разів до їхньої хати вдиралися якісь „цивільні люди”, його самого часто били...

На Байковім кладовищі зібралися люди перед могилами Василя Стуса, Юрія Литвина та Олексі Тихого. Відправляється Панахида, співає хор. Три

великі дерев'яні хрести спокійно глядять на паломників. Недавно ці три могилки були знищені, хрести спалені. А проте, вони знова стоять, свідки невмирущого духа трьох мучеників. Над ними звивається тужливо пісня:

— „Коли ви вмирали вам дзвони не грали...”

Стараюся фільмувати цю подію на відео, але зараз зупиняюся: руки надто трясуться, і не бачу крізь сочку. Що це? Ага, сльози.

Стою під хрестом Стуса. Він увесь завітаний віночками, стоїть мала фотографія поета, хтось її залишив, разом із китицею квітів... А я нічого не відчуваю, ні про що не думаю, абсолютно байдужий до світу, лиш бачу перед собою могилку. І обтираю сльози з лица...

Львів - це вже на-пів вільна Україна. Можна це відчутти навіть у маленьких подробицях: діти біжуть по хіднику і пишуть по-нашому, перекупка продає яблука по-нашому, у прохожих на одягу маленькі відзначки-прапорчики чи тризуби. „Острівць свободи”, де має стояти пам'ятник Шевченкові, завітаний, люди ввесь час приносять квіти. Кругом стоять плякати із афішами про маніфестації, про мітінги, виставки, представлення, заклики до населення - сама „контр-революція”. Один чоловік розповідає, що час до часу, вночі, спец-відділи вандалізують „острівць”, як наприклад два дні тому, але люди знова його відбудовують.

Перші два дні у Львові я провів із львівськими пластунами, в однострою. Не можу собі ще й тепер добре усвідомити: ходжу по Львові в пластовім однострою, не встидаюся. Люди часто нас зупиняють, розпитуються про Пласт. Друг Олесь Криськів, має на все готову відповідь. Він влучно вміє пояснити що це таке Пласт, які наші цілі, та цим захоплює публіку.

Підходимо до „острівця свободи”, у руках в нас китиці квітів. Людей багато, це ж субота перед вечерею, час на „політикування”. Товпа розступається, нас пропускають, чути шум: „Це пластуни”, „Ви звідки? Зі Львова? А-а, теж з Канади”, „Дивіться, дивіться, наші пластуни з Канади!” Мене це трохи соромить, я ж турист, а правдиві герої це львівські пластуни. Тому на послідовні запити лиш відповідаю „Я не-тутешній, а ці пластуни зі Львова”.

Двійками підступаємо під портрет Шевченка, кладемо квіти. Люди нас обступили, сотнями, це їх дуже зворушило. „Дивіться, молоді до Шевченка йдуть”, „То я розумію, це пластуни”. Остання двійка поклала квіти під портретом, люди почали плескати в долоні. Нас обступають, допитують хто ми, звідки, що це за відзначки, голосяться люди, які хочуть вписати дітей до Пласту ... і нам на рятунок іде друг Криськів, з готовою „пропагандою”. Понад п'ятнадцять хвилин „сипле, як з рукава” людям про Пласт.

В Шевченківському Гаю збираються люди. Митрополит Стернюк відправляє Службу Божу під синім небом, спереду стоять у двох рядах 28 львівських пластунів і пластунок. Сьогодні вони складатимуть свою першу пластову присягу, пластовий обіт. Після відправи митрополит Стернюк посвячує ряди пластунів, а відтак кожний з них приступає по архиерейське благословення.

Бунчужний скликає збірку пластунів. Між іншим, це він з одних, які вивісили український прапор на ратуші у центрі Львова. Збірка в однолаві, спереду національний прапор, а від нього йде синьожовта стрічка, яку кожний пластун тримає у руці. Кількатисячний народ тиснеться, кожний хоче на власні очі побачити цей історичний момент. Пластунів у плечі штовхають, але вони на це не звертають уваги, стоять „на струнко”, і з уст летиться пісня:

*„Красу я і щастя по всій Україні
Ширитиму, власний забуду свій труд,
Щоб чола розхмарив і випрямив спину,
Щоб зір зняв до неба відроджений люд.”*

Несвідомо зводжу свій зір угору, до неба, вдихаю повітря на повні легені, і слухаю ці прості, а які глибокі, слова приречення.

На стрімкім схилі біля Янівського цвинтаря зібралось кілька тисяч людей. Тісно, як у вулику, проте мені вдалося підійти аж до самого переду. Стою в пластовім однострою біля пам'ятника П'ясецького; якраз посвячують новопоставлену могилу, яку злагодили студенти Братства Львівського університету. За могилою кільканадцять прапорів, портрети Бандери, Шухевича-Чупринки, і Стецька. Після відправи - цивільна падахида, з участю хору бувших політв'язнів. Відспівують кілька пісень, стрілецьких і повстанських. Тоді час на короткі промови. Зараз за мною на шкарпі стоїть Іван Кандиба, промовляє до людей. Опісля дякує людям за участь і підтримку представник студентського братства. Говорить через мікрофон голова товариства політв'язнів із Тернопільщини.

Раптом за мною рух, люди загомоніли. Оглядаюся, і очам не вірю:

— Пропустіть пана Шухевича, відсуньтеся, нехай пройде.

І дійсно, просувається крізь товпу Юрій Шухевич, з білою паличкою: він зовсім сліпий. Допомагаємо йому вийти вгору по шкарпі, до мікрофону. І рівним, рішучим голосом Юрій Шухевич промовляє до зібрання, згадує 30-го червня 1941-го року, Українську Повстанську Армію, шестидесятників, пізніших політв'язнів, і врешті нове відродження в Україні. Стільки чули ми про Юрія Шухевича, а тут маю честь його бачити на власні очі!

На площі перед собором святого Юра зібралася товпа людей. Два дні скорше львівська Міська Рада оголосила рішення передати собор Українській

Католицькій Церкві. А собор далі закритий, його береже міліція. І дійсно, вхід крізь першу браму загородили десятки міліціонерів із МВД. Навпроти них - тисячі людей, синьо-жовті прапори, скандують „Ганьба”. Стає мені дещо лячно, не звик до такого розбурханого моря людей. Дехто каже, що на внутрішнім подвір'ю є спец-відділи міліції в шоломах та з кийками. Може йти геть? Але юрба скандує так голосно, що думки про відступ зникають, і мимоволі прямую я теж із товпою вперед.

Раптом під брамою чути крик народу, товпа починає натискати вперед, міліціонери створили ланцюг, не пускають людей. Крик зростає, люди тиснуться далі, і врешті прорвався ланцюг міліціонерів. Вони подалися бігом взад, до другої брами, а юрба, неначе орда, посунулася за ними. Крик, скандування, жінки почали співати „Хочемо Бога, Він наш Батько”. Люди пхаються вперед, а біля внутрішньої брами десятки міліціонерів, знова взялися під руки, створили ще один ланцюг. Зі самого переду видніють наші прапори, бачу студента з відео-апаратом — він усе фільмує, не боїться. Роман пояснює, це його друг з Руху, документує „народний рух”. Я і собі включив відео, але дещо боюся, ану ж міліція вхопить і розіб'є.

Народ тисне міліціонерів, і враз взялися до іншої стратегії: видирають, одного по одному, міліціонерів з ланцюга, і починають їх бити, здирати з них сорочки. Одного місяць зараз біля мене, та й мені ненароком попалося кілька стусанів. Міліціонери починають просити, благодити, щоби їх не бити, вони відступляться. Серед товпи вигукують теж і наші люди: „Не бийте, це вони не винні, мають такий наказ!”, і разом звертаються до міліціонерів, щоби відступилися. Надиво, вони і відступаються починають оправдуватися перед людьми, прохають вибачення. Задні міліціонери, ще почувачись при силі, відступають на сходи перед собором, і там зупиняють хвилю людей. Проте молоді студенти швидко дряпаються по стінах вгору, на балькон; їх підсаджують знизу другі, а ті, що вже вгорі, тягнуть здолани своїх друзів. За хвилину вгорі на бальконі вже сотні людей, вони збігають по сходах і спихають вниз міліцію. Це викликає паніку серед міліціонерів, і вони швидко відступають у куток.

Внедовзі приходить Юрій Шухевич, старається, щоби жінки із РПЦ, які стоять при вході до митрополичої палати, віддали ключі до храму. Вони не хочуть, по-російськи лаються, і счиняють несамовитий крик коли до них хтось зближається. Провокують. Вгорі, при дверях до собору, священник починає відправляти молебен. Люди заспокоїться, співають молитви. Незабаром приходить В'ячеслав Чорновіл, просить людей спокою, і каже, що до тижня собор буде відданий УКЦеркві, бо в противнім випадку він сам „... прийде за тиждень з людьми ламати двері до храму.” Це людей

заспокоює, і від того часу вхід до собору стерегла вже не міліція, а „наші люди“, в строгах Січових Стрільців. Їх люди шанують, це зародок незалежної міської служби безпеки.

Від того часу минули два місяці. Сиджу в своїй кімнаті, недалеко Вашингтону, і в уяві відтворюю ці два тижні, які я провів в Україні. Ще було стільки інших переживань, про які не згадував. Відвідини етнографа Івана Гончара, у якого переховуються тисячі оригіналів української культури: бачив там козацький жупан і пістоль із 17-го століття! Чи можете собі уявити!? В цій жупані ходив ще правдивий козак. Побачив в Києві на Щековиці могилу Січовим Стрільцям; централю Руху, стрічався із Михайлом Горинем, був в б'юрі Івана Драча. У Львові був на відкритті першої пластової домівки, їхав до Олеського замку, був на Гавареччині, де бачив як старий гончар „тягнув“ збанок. Йшов лісами та крізь хутори, де в 40-их роках боролися повстанці; у лісі навіть бачив залишки повстанського зимового бункру. Ходив на концерт „Пісні з-за ґрат“ ансамблю „Не Журись“; був на театральній п'єсі Володимира Винниченка „Між двох сил“, яку ставив Львівський український молодіжний театр-студія...

Коли я їхав в Україну у ролі „відео-апарата“, щоби розглянути як ця Україна тепер виглядає, то від того часу це все змінилося. У день, коли наш літак залишив львівське летовище, та знісся в повітря, мене не відірвано з України; частина мене там залишилася, не зважаючи на те, чи я хотів того, чи ні.

Коли я думав, що зможу „по туристичному“ розглянути Україну і знова вернутися собі в Америку, то я переконався, що це є неможливе. Можливо, що багато з нас „діаспорців“ цього не бажаємо, не хочемо відновляти цей живий зв'язок з Україною, і тому в першу чергу, якщо ідемо в Україну, то ідемо зі сильним наставленням туристів, і підсвідомо не дозволяємо Україні нами потрясти. Можливо, що боїмося зміни наставлення, пріоритетів, та почувань що таке потрясення нам наведе. В такому випадку — не їдьте в Україну! З поїздки скористають лиш авангардні „діаспорці“, ті які поїдуть із відкритим серцем, без прерогатив, і без застережень. Україна вас прийме у свої обійми, вас вимісить, вас виверне наскрізь; це спершу буде болючим, але опісля...

В одну з останніх ночей пішли ми на Високий Замок. Вилізли на вершок гори, кругом нас пусто, вітерець злегка повіває. Внизу чути шум Львова, бачимо світла, долітає брязкіт трамваїв. Просиділи ми там чимало часу, говорили про все, думки вільно летіли. І коли вже в пізню ніч прийшов час вертатися додому, а мені до готелю, я вперше відчув великий тягар, великий смуток: я мусів повертатися назад у свою клітку, назад у світ туризму. Я вже краще почувався частиною України ніж частиною туристичної групи „зі заходу“. І сьогодні я молюся, щоби це почуття назавжди лишилося зі мною.

Тепер самі рішайте, чи їхати Вам в Україну...

ст. пл. Юрій Мончак, „Вовкулака“

НАСЛІДКИ 13-ГО КОНКУРСУ МОЛОДЕЧОЇ ТВОРЧОСТІ

У середу, 24-го жовтня, 1990 р. відбулося в Ессендоні засідання Жюрі 13-го конкурсу молодечої творчості, який проголосив Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка в Мельборні.

На конкурс надійшло 10 творів від 9 авторів. З них 8 з Вікторії і один з НПВ. Жюрі у складі Боженни Коваленко, Зої Когут, Невана Грушецького, Михайла Підріза, під головуванням Дмитра Нитченка, розглянуло всі надіслані твори й ухвалило:

1. З молодшої групи — від 12 до 15 років — нагородити першою нагородою в розмірі 100 дол., Пилипка Ботте, 12 років, учня 5-ої кл. школи в Нобл Парку (Вік) за фантастичне оповідання „Риба-людодід у Дніпрі“, псевдо „Вовчий хвіст“.

2. Другу нагороду в 60 доларів одержав учень Братської школи в Мельборні (Вік) Ярема Семків, 15 років, за нарис „Подорож в Україну“, псевдо „Турист“.

3. Третю нагороду в 40 дол. одержала учениця 10-тої класи Братської школи в Лідкомбі (НПВ) Леся Мороз, 15 років, за нарис „Подорож до Австралії“,

псевдо „Чайка“.

4. Із третьої, найстаршої групи учасників конкурсу, одержала 2-гу нагороду в розмірі 60 доларів студентка Мельборнського університету Ксеня Савчак, 21 рік, за фантастичне оповідання „Gratia Immortalis“ (Подяка невимірності) псевдо „Таїса Чорна“.

5. Крім нагороджених авторів, у конкурсі брали участь ще 5 учнів Братської школи в Мельборні: Семенка Моравська 12 років, Симон Яроцький 9 років, Адріян Макогон 10 років, Леся Завалинська 12 років, та Симон Яроцький 12 років, але всі їхні твори за розміром не відповідали умовам конкурсу (закороткі), тому не могли конкурувати. Але всі вони написали свої твори вправно, а часом і цікаво, що свідчить про їхню здібність, а тому маємо надію, що вони візьмуть участь в наступному конкурсі. Для цього Жюрі знизило розмір творів для молодшої та середньої групи: не менше 200 слів та для середньої — не менше 400 слів.

З цієї групи твір Лесі Звалинської наближався до потрібного розміру і був цікавіше написаний, тому Жюрі конкурсу відзначило її фантастичне оповідання „Дар'ян-дух” з видачею їй для заохочення 15.00 дол.

Літературно-мистецький клуб та Жюрі 13-го конкурсу висловить щирі подяку всім учасникам

конкурсу та закликають до участі в новому конкурсі, який буде проголошений найближчим часом.

Жюрі 13-го конкурсу молодечої творчості.
24.10.1990 р.

Увага! Увага!

Молодь України хоче переписуватися!

Ми дістаємо до редакції цілий ряд листів та адрес молоді з України яка хоче переписуватися із українською молоддю з інших країн світу. Хто охочий до того - просимо подавати свою адресу до редактора „Юнака”. Адреса подана на обкладинці кожного числа нашого журналу.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Що знаєте про св. Миколая — патрона моряків, банкірів, студентів, мандрівників, дітей та наших „Чорноморців”?

Св. Миколай народився в Патарі (тепер Туреччина), біля 280 р. Маючи 19 років був висвячений на священника, а опісля став єпископом у Мирі.

Казали, що ще будучи немовлятом, — в дні посту відмовлявся від материного молока. Дитиною і юнаком був незвичайно добрий, побожний і чинив добрі діла. Про нього постало багато легенд у цілій Європі, створено велику кількість мистецьких картин, вітражів, плоскорізьб і скульптур. Написано багато драм на тему його чуд і їх ставлено вже в XII і XIII стол. по всіх містах і селах Європи.

Легенда про три дочки.

У місті Патері жив один чоловік, який мав три дочки. Тому, що він не мав грошей на їхнє придане, не було виглядів, щоб вони вийшли заміж. Тому він рішив продати найстаршу дочку в неволю. Про це довідався св. Миколай і потайки вечором кинув у відкрите вікно кімнати мішечок з золотом. Це врятувало найстаршу дочку. За якийсь час прийшла черга на середню дочку. Не було приданого і батько був примушений продати її в неволю. І знову св. Миколай підкинув торбинку грошей, так, щоб ніхто того не бачив. Коли прийшов час наймолодшій дочці виходити заміж, а грошей на придане не було, і її чекала неволя, батько дівчат заховався біля хати; і коли

св. Миколай кинув знову мішечок з золотом, батько схопив його за руку. Виявам вдячності не було міри й слава про добрі діла св. Миколая рознеслась по цілому місті. На цю тему намальовано багато картин.

Легенда про трьох генералів.

Це було за часів імператора Константина, коли Миколай був єпископом в Мирі. Константин після трьох генералів, щоб придушити повстання у

віддаленій країні. По дорозі вони мали різні пригоди, але доручення вони виконали. Та в міжчасі їхні вороги наговорили імператорові на них багато неправди і він засудив генералів на смерть. Перебуваючи в тюрмі генерали дуже сердечно молились і просили порятунку в Бога. І тоді імператорові уві сні з'явився св. Миколай і сказав не вбивати генералів, бо вони не винні. Тієї ж ночі приснився він і тим, які очорнили генералів і наказав їм піти і розповісти імператорові правду. Вони злякались, так і зробили. Імператор звільнив генералів, а вони роздали все своє добро й стали монахами.

Легенда про трьох студентів.

Три молоді студенти, мандруючи, задержались в одній гостинниці. Коли поснули, — властитель перешукав з цікавості їхні речі, а коли знайшов у них більшу суму грошей, забрав гроші собі, а студентів вбив, ховаючи їхні тіла в бочки з огірків. За якийсь час у цій гостинниці ночував св. Миколай. Він розгадав, що там сталося, віднайшов тіла студентів і привів їх до життя.

Всі ці легенди поширювали малярі та драматурги, їх пристосовували до місцевих країн і обставин. З бігом часу студентів змальовували все молодшими і меншими, аж вкінці представляли їх, як трьох хлопчиків, яких вбив м'ясар. І так поволі св. Миколая представляли, як опікуна дітей. Особливо у Франції швидко почали називати школи та дитячі притулки іменем св. Миколая. Внаслідок цих різних легенд св. Миколай став патроном мандрівників, моряків, банкірів, а також і злочинців, які також звертались до нього в потребі.

Культ св. Миколая перейшов до західної Європи

ПРИВІТ ВІД ПЛАСТУНІВ З УКРАЇНИ

Від редакції: Перед висилкою цього числа до друку ми дістали поштою зворушливий привіт від пластунів з України. Привіт з нагоди річниці Листопадового Зриву і прийшов він від пластунів із Івано-

з Миру через Україну. Особливо поширювався він з міста Барі в Півд. Італії. Це місто вислало кораблем у 1087 р. людей до Мири де був похований св. Миколай, і вони викрали моші його та привезли до Барі. Зробили вони це, буцімто, для того, щоби охоронити моші улюбленого святого від можливого знищення мусульманами. Барі від тоді славиться великою кількістю прощ.

Чому над ломбардами висять три кулі?

Ще й тепер часто побачите над дверима до ломбардів (повнишпс) три кулі. Це тому, що в Італії св. Миколай був патроном банкірів і лихварів і вони своїм знаком обрали три кулі, які означають три мішечки золота з легенди про трьох дочок.

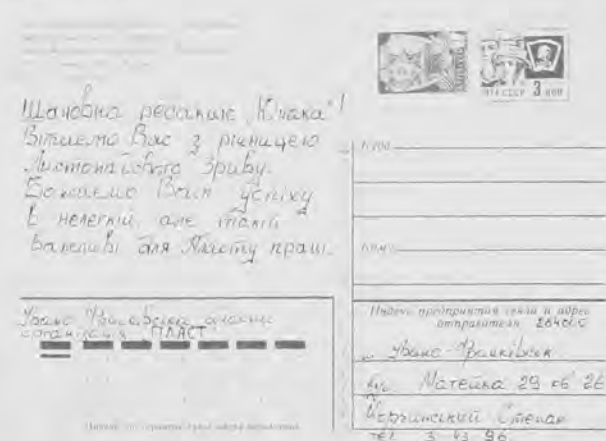
Де знаходяться моші св. Миколая?

Моші привезено до Барі і зберігаються вони у підземеллі. Коли за два роки після того єпископ Барі Ілія став папою, він збудував прекрасну базиліку. У ній складено моші. Цікаве те, що між будівничими було кілька магометан і вони вплели в орнамент базиліки такий напис арабською мовою: „Немає Бога, є тільки Аллах і Магомет, його пророк“. Коли за якийсь час про це довідались церковні чинники, рішили не нищити візерунку, бо він був дуже гарний.

У цілій Європі день 6-го грудня був днем св. Миколая. А ось недавно — 6-го грудня 1972 р. перевезено частину мошей св. Миколая до Нью-Йорку і складено в грецькій православній церкві св. Миколая у Фляшінгу, як вияв приязні між католицькою та православною церквами.

Франківської області. Подаємо його дослівний зміст. Він написаний на карточці, що представляє піонерський табір „Звіздочка“ в карпатському селі Микуличин.

ВИВЧАЄМО НОВІ КОЛЯДИ

Кожного року перед Різдвом Христовим стараємося нашим читачам подати ноти і слова до декілька наших колядок і щедрівок, які не є загально відомі, щоб вивчали їх та співали в часі традиційного пластового колядування. Тим разом вперше містимо колядки, які появилися на початку 1990 року окремою книжечкою у Львові, з видання „Каменярь”, Творчо-

виробничого Об'єднання „Гердан”. Після майже пів сторіччя це перше видання колядок в Україні має для нас усіх особливе значення. Про це говорить і вступ, який містимо вцілості, бо він такий історичний як ця книжечка. Упорядником збірки є Ярина Коваль, редактором О. М. Козакевич а тексти взяті із львівських видань з 1925 року.

ЗАМІСТЬ ВІНШУВАННЯ

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА, ЯКА НЕ БУВАЛА...

... І знову, як багато століть тому, звучать різдвяні, посівальні мелодії. Від господи до господи, від родини до родини, від села до села, від громади до громади вирушає гурт колядників, які, звістуючи про наближення різдвяного торжества, бажають рідним та близьким многая літа, щастя, здоров'я, злагоди і достатку. Яка радість — вдихнути на повні груди морозяне повітря, відчутти під ногами скрип санної дороги, вслухатися в веселий передзвін мальовничого вертепу і відкрити двері до святочної світлиці.

Ця книжечка — також своєрідні двері. Перегорнувши сторінку, шановний читач увійде у таємничий світ одного з найчарівніших предковічних українських звичаїв.

Різдвяне свято увібрало в себе все краще з календарних обрядів нашого народу, коріння яких — у сивій давнині. Воно знаменує собою народження нового життя, оновлення людської душі, що повинна очиститися, виплекати в собі паростки надій на кращу будущину, освятитися благородними помислами і з'єднатися з почуваннями всього народу. Неодмінною прикметою різдвяних свят є возвеличення Матері, прославлення торжества народження Дитяти, пошанівок до родини, яка збирається за одним столом і, ділячи свят-вечірні

страви, не оминає навіть тих, хто знаходиться далеко від отчого порога, тих, котрі не дочекалися спільної вечері.

Свят-вечірня традиція виховує в дітей ширі патріотичні почуття, формує відчуття природної спільності, єдності духовних устремлінь, цілісності національного організму українського народу, прищеплює любов до народних звичаїв, до здорового розуміння культури. На всьому тисячолітньому шляху свят-вечірні різдвяні обряди ввібрали в себе все найкраще з нашої історії, побуту і природно ввійшли в контакт з обрядами християнськими. Шедеври зимових свят — колядки та щедрівки — супроводжують усіх, чий духовний світ відкритий для добра.

У слов'янському світі гостинність українців викликала захоплення і вдячність. Початок Нового року — це священний культ хліба, возвеличення працюючих господарів, здійснення заповітних сподівань, вияв щедрості, взаєморозуміння, милосердя.

Різдвяний гостинець ми приготували і дітям, і дорослим. У збірнику колядок ви знайдете знайомі та забуті слова і мелодії. Колядуйте ж з нами, колядуйте на щастя, на здоров'я, на радість нашого роду і народу.

ЗІЙШЛА ВЖЕ ЗОРЯ

Звільна

p Зі - шла вже зо - ря на не - ба збо - ді,
 про - мі - ня я - снв на зв - млю шлв,
mf му - др - ців зі сxo - ду, ца - рів бо - га - тих,
 до ви - фле - с - му во - на ве - де
 му - др - ців зі сxo - ду, ца - рів бо - га - тих
 до ви - фав - с - му во - на ве - дв

Зійшла вже зоря на неба зводі,
 Проміння ясне на землю шле,
 Мудрців зі сходу, царів багатих,
 До Вифлеєму вона веде.

Підім за світом ясної зорі,
 Де Боже миле лежить Дитя,
 В вертепі біднім, в яслах на сні,
 Де спочив Спас наш, Давець життя.

Вже Херувими співають пісню:
 „Богові слава, спокій людям,
 Що добру волю для Бога мають,
 І добре серце носять в грудях”.

Земля юдейська — наша Україна,
 Вертеп убогий — наші серця.
 Мир їм приносить і щастя неба
 Дитятко Боже й Мати свята.

В покорі духа, в серця обнові
 Спішім зложити й ради свої:
 Дитятко Боже, прийми їх, молим,
 Прийми, Ісусе, в любові Твоїй.

ОЙ ДИВНА ДИВНА

Звільна І. Білюкський

p Ой, див - на, див - на вкра - їн - ська ро - ди - на,
 як до вв - чв - рі сі - да - є
mf кож - де вв - се - ле, як та дм - ти - на,
 се бо хри - стос ся раж - да - є!
 Різ - дво хри - сто - вв сі - ли ви - та - ти
 ра - дуи - ся, ра - дуи, вкра - їн - ська ма - ти!

Ой дивна дивна українська родина.
 Як до вечері сідає.
 Кожде веселе, як та дитина,
 Се бо Христос ся рождає!
 Різдво Христове сіли витати,
 Радуйся, радуй українська Мати!

Рай у серденьках, ми під вікнами,
 Нуте прийміть нас до столу,
 Най все, що добре, сідає з нами,
 Хочемо нині посполу
 Нашим звичаєм колядувати:
 Радуйся, радуй українська Мати!

Ангел небесний най між вас сходить
 Нині із Божим Дитятком,
 Весь наш достаток і вас хоронить
 Від недуг всяких, припадку,
 Щоб рік від року разом співати:
 Радуйся, радуй українська Мати!

Від редакції: Яків Гудемчук — це сучасний український поет з Польщі. Живе він в Кошаліні і там творить свої вірші: Містимо один із них, який відповідає зимовій порі року.

Яків Гудемчук

ГРУДЕНЬ

Із північної країни,
Де вітри морозні дмуть,
Де гуляють хуртовини —
Вибрався Грудень в путь.

Взяв він снігу у торбину,
Загнуздав усіх вітрів
І, не гаючи й хвилини,
Над морями полетів.

Приземлився в нашій краї
Непомітно для усіх.
Під старим дрімучим гаєм
Примостився на нічліг.

До схід сонця він проснувся
Та й подався крізь поля.
Де ступив, де обернувся —
Стала грудю земля.

Поморозив трави, квіти,
Льодом-склом покрив ставки,
І сипнув над сонним світом
Із торбини сніг пухкий.

Заіскрилися сніжинки
На лугах, полях, шляхах,
На смереках і ялинках,
На подвір'ях і хатах.

Пронизав холодним вітром
І пташок і звірину.
Навіть Лис Микита хитрий
Змерз і втік в нору лісну.

Якось надвечір у будень, —
Сонце спати вже йшло, —
Потайки закрився Грудень
Попід лісом у село.

І на шибках в кожній хаті
Дивні квіти малював —
Льодові, голубуваті
В саяві сонячних заграв.

Закінчивши малювання
Він спокійно спати ліг.
Цілу ніч аж до світання
Із торбини падав сніг...

Кошалін, 23. X. 1961 р.

Ярема Семків, 15 років

ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ!

Двадцять дев'ятого червня 1990 року, група учнів української школи імени Івана Франка в Саншайні, відлетіли на Україну. Група складалася з п'яти учителів, під керівництвом пані Олі Юрци, та 24 учнів. Прощання було емоційне. Після благословення, з рук отця Струка ми під вибраним іменем „Бунтарі“, вирушили в дорогу.

Перша наша зупинка по дорозі на Україну була в Сінгапурі. Тут ми перебули три дні, під час яких займалися переважно закупками. 2-го липня ми залишили Сінгапур та вирушили до Москви. Ми прилетіли до Москви в обідню пору. Там нас зустрів пан Бондаренко, який цю туру організував. Деякі учасники нашої групи бачили в ньому подібність до Тараса Шевченка, але не всі з цим були згодні. До п'ятої години ми оглядали Москву. По вечері зайняли місця в поїзді та близько сьомої вирушили на Тернопіль.

Всі були раді, що все по доброму вийшло, та, знайшовши співаники, сіли кругом стола і співали пісню за піснею. Спів лунав до пізньої ночі, та всі ми розвеселені лягали спати. До Тернополя приїхали після полудня. На нас чекали з привітом. Дорослі,

молодь та діти в народніх строях тримали українські та англійські прапори. Вітали нас хлібом і сіллю, піснями, віршами, промовами та давали нам квіти. Сльози радості стали на очах і в нас і в них.

Ми багато Тернополя не бачили, бо відразу поїхали автобусом до Івано-Франківська. З нами їхала молодь та діти, які нас вітали в Тернополі. Між ними був малий збиточник Михась, який заціпав дівчат, а також був захоплений моїм фотографічним апаратом. Ми мінялися адресами. Поки ми приїхали до нашого готелю в Івано-Франківську, що звався „Готель Україна“, я назбирав з десятків адрес.

Наступного дня возили нас по місті, та на стрілецькі могили, де ми всі помолилися за тих, що вмерли за волю України. Могили були вкриті квітами. По дорозі назад до готелю я перший раз несподівано зустрів свою родину з України. Чувся я дуже щасливий, що родину, з якою 46 років ми не мали контакту, я побачив та з ними розмовляв. Вони були раді, коли я з ними по-українському говорив та захоплені коли дізналися, що я навчаюсь в українській школі. Розпитували мене про діда та запросили нас зайти до них, коли будемо в Коломиї.

Увечері відбувся концерт, в якому брали участь всі „Бунтарі”. Ми співали та танцювали перед повною залю людей. Після нас різні райони з Івано-Франківської області показували свої танці та співали свої пісні. Кінець концерту був дуже емоційний. Всі трималися за руки та співали „Ще не вмерла Україна”, та „Гей у лузі червона калина”. Сльози радості лилися з очей. Після цього цікавого та оригінального концерту ми розмовляли зі студентами, які брали участь в концерті. Ми так розговорилися що треба було нас три рази кликати на вечерю. На третій день пан Бондаренко повів нас до пам’ятника Тараса Шевченка, де ми поклали квіти та заспівали „Ще не вмерла Україна”. Наша пошана та знання про Шевченка зробили велике враження на присутніх.

На буйному вітрі гордо повівав український прапор, коли прийшов час вирушити в дорогу в Карпати. На прощання зібралася група студентів, яких ми пізнали в Івано-Франківську. Хлопці подавали руки, а дівчата знов у плач та обійми. Мав я щастя, бо по дорозі у Карпати ми переїхали через Коломию, де жили мої предки, та де тепер живе моя родина. Родина запросила мене та нашу групу до хати, де народився мій дід. Нас традиційно привітали не з хлібом та сіллю, але варениками. Чувся я в тій хаті, як у себе в дома. Підні було багато, від найстарших, що прийшли почути вістки про мого діда (їхнього стрийка), до найменших, які прийшли подивитися на свого „вуйка” з далекої Австралії. Обдарували мене подарунками, щоб передати дідові та мамі. Просили довше в них побути, але вже було пізно, а ми ще мали

бути на святі Івана Купала.

Дальше їхали через місто, коли зблизилися до річки Прут, де відбулося свято Івана Купала. Висіли з автобуса з прапорами та фотографічними апаратами. Решту дороги перейшли пішки. Здалека лунав спів і грімкий клич „Слава Україні!”, та величава відповідь „Героям Слава!”. Я був заскочений масою зібраних людей. Говорили, що зібралося там около 150,000. Люди стояли з обох сторін ріки, уважно слухали програму та дивилися на танці. А коли виконавці співали, цілий натовп співав з ними. Два члени нашої групи мали відвагу перейти річку з австралійським прапором.

Всі били браво, коли вони перейшли на другий бік та коли пустили їх на головну арену. Я чувся як частина цієї української спільноти та був гордий бути українцем, а одночасно й австралійцем.

Багато інших міст відвідали ми під час нашої подорожі, — Львів, Тернопіль, Канів та Київ, але Івано-Франківщина зробила на мене найбільше враження. Може краса Карпат або зустріч з родиною або мабуть те, що я там відчув найбільший сенс національного відродження. А може це було тому, що я там почувався, як у себе вдома, бо нас там приймали як своїх рідних, як українців.

Цей нарис Яреми Семкова, 15 років, учня Братської школи в Мельборні на 13-му конкурсі молодечої творчості одержав серед молодшої групи учасників другу нагороду в 60 доларів. Конкурс організував Літературно-мист. клуб ім. В. Симоненка в Мельборні. 24.10.1990 р.

ХРОНІКА

ТАБІР „ЗОЛОТА БУЛАВА” у МОНТРЕАЛІ

Юнаки і юначки на таборі „Золота Булава”

Наша група з Вінніпегу виїхала на оселю Батурин, де відбувався цей табір від 30.УІ до 8.УІІ 1990. Мені він дуже подобався, бо програма була дуже цікава, час минав дуже швидко. У таборі була інша програма ніж у звичайних таборах, бо нас вчили про самовиховання і провідництво.

Була також прогулянка на гору (Pee Wee). Дали нам стару карту, на якій не було позначено місця. Але за компасом ми вилізли на гору без найменшої допомоги наших провідників. Нас вчили стріляти з рушниць. То буде вперше в моєму житті, що я стріляла правдивими кулями, виглядало, що ми були ніби у війську. Були також польові кухні, де ми му- сіли варити самі, і ми не зважали на те, чи то було зварене й смачне, треба було їсти, бо звареного не було на щось інше замінити.

У таборі 14 хлопців і стільки ж дівчат. Було приємно їхати на повітроплавах. Тема табору була про екологію й ми вчилися про те, що слід робити, щоб наша природа не була затросена, а щоб було краще жити молодим, нашим нащадкам у майбутньому. Найбільше мене захоплювало те, що з нами було двох пластунів зі Львова. Це ж була історична подія. Одного вечора складали вони плас- тову присягу.

Вони розповіли нам, що в Україні не можна було мати Пласту. Тільки цього року перший раз, відколи

Юначки на „Золотій Булаві”. Зліва: Віра Базюк, Іванка Дмитришин та Ірена Заблоцька

комуна опанувала Україну, вони могли мати плас- товий табір у Карпатах. Він тривав десять днів.

Цьогорічний табір залишиться мені на ціле життя в пам'яті, бо я багато довідалася, навчилася, пізнала багато пластунок і пластунів, а до того двох з України.

СКОБ!

пл. розв. Іванка Дмитришин,
Вінніпег

Юначки й виховниці на таборі „Золотої Булави”

Маршово Марш Народного Руху України сл. Олега Гриніва
 муз. Олексія Волинця

Хай на во-лі цвіте Укра-ї - на від Ку-ба-ні до си-ніх Кар-
 пат
 ми є-ди-на ве-ли-ка ро-ди-на, Укра-ї - не-ць Укра-їн-це-ві
 брат! ми є-ди-на ве-ли-ка ро-ди-на Укра-ї - не-ць Укра-їн-це-ві
 брат! 2. Нас во-ли во-лю, за честь за на-род!

Хай на волі цвіте Україна від Кубані до синіх Карпат!

Ми єдина велика родина, Українець Українцеві брат!

Нас вбивали у пеклі Биківні, нас віками душили в ярмі.

Чи ми іншим народам не рівні, щоб конати на рідній землі.

Задзвонили притишені дзвони, спалахнула зірниця Полин,

Не ділімось, брати, на колони, станьмо дружньо усі, як один!

Рідним батьком з'явився над нами наш месія Шевченко Тарас

Згиньте чвари старі, між братами: Україна воскресла для нас.

Кличуть сурми нас браття у лави проти піяних навіжених орд

Встати разом усім не для слави — а за волю, за честь, за народ!

СПОРТ

Спортивно Вишкільний Табір 1990 р. ім. пл. сен. Левка Штинди Ч.К.

Це вже був 15-ий з черги табір зорганізований Законом „Червона Калина” який відбувся на пл. оселі „Писаний Камінь” у Клівеленді. Він хоча чисельно був досить малий — 28 учасників, разом з булавою і інструкторами начислював 40 таборовиків. За цих коротких два тижні таборовики засвоїли собі практичне і теоретичне знання різних ділянок спорту. Також навчилися самодисципліни, виrozumіння, респекту, посвяти і всіх тих добрих прикмет, що кожна людина а передусім пластуни повинні мати. Відбулася таборова Олімпіада, традиційна маскарада, різні розважові вечірки. Були добрі спортові фільми, а також дуже добрі ватри і гутірки: Наша Церква в Україні, вплив наркотиків і українські олімпійські чемпіони. Співпраця управи Оселі „Писаний Камінь” з табором була взірцева. Так як воно повинно бути. Оселя - це є ідеальне місце для С.В.Т. зі своїм спортовим майданом і новим басеном. На „Олімпіаді” був побитий старий рекорд у стрілянні з лука. Його

Переможці зі стріляння з лука. Медалі роздає ст. пл. Ляриса Космос

Учасники СBT 1990 після Олімпіади

побила Меланя Комарянська.

Табір відвідали: голова К.П.С. з Бразилії пл. сен. Іван Кіндра, референт Спец-таборів в ЗСА ст. пл. Боян Онишкевич, отець Богдан Крупка, пл. сен. Миролуб Лозинський Ч.К., Юрій Базарко Ч.К. і пл. сен. Юрій Струтинський Ч.К.

Першуни табору:

Юначки:

1. пл. розв. Дарця Шотурма
2. пл. розв. Леся Голубець
3. пл. учас. Ляріса Полянська

Юнаки:

1. пл. скоб Олесь Якубович
2. пл. учас. Тарас Лісовський
3. пл. розв. Андрій Пиріг

Чашу за пластову поставу здобули: пл. розв. Леся Голубець і пл. учас. Тарас Лісовський.

Провід табору:

Отаман пл. сен. Нестор Нинка Ч.К.

Осавул і ланковий інструкторів ст. пл. Ігор Струтинський Ч.К.

Обозні ст. пл. Міка Пашин, ст. пл. Андрій Когут Ч.К., ст. пл. Марко Нинка Ч.К.

Канцлер ст. пл. Таня Гриневиц

Інструктори:

ст. пл. Ляріса Космос

ст. пл. Місьо Ставничий Ч.К.

ст. пл. Христіян Кульба

Отаман табору пл. сен. Нестор Нинка, Ч.К. прощає учасників

Відкриття Олімпіади. Олімпійський вогонь несе Соня Желема

Дружина таборовиків у грі метавки

Учасники табору Тарас Попель і Андрій Нинка — пробують „підкупити” суддю ст. пл. Ігоря Стритунського - „Струся” молодшого Ч.К.

ст. пл. Андрій Кульба

ст. пл. Степан Даник Ч.К.

ст. пл. Павло Боднар Ч.К.

Останній день табору табір стоїть готовий до закриття. Роздача грамот, стиснення руки, усміхи, сльози і поцілунки прощання, бо за цих два тижні всі заізналися і зжилися з собою і табір був як одна велика родина.

Тож стрічаємося всі на славнім С.В.Т. в 1991 р. на славнім „Писаний Камінь”.

Дружина провуду табору у грі метавки

Струсь

ЖАН КЛОД КІЛІ ПРО НОРДІЙСЬКЕ ЛЕЩЕТАРСТВО

Від Редакції:

Багатьом ентузіястам альпейського лещетарства відоме ім'я Ж. К. Кілі (Jean Claude Killy), одного з найвидатніших альпейських лещетарів за всю історію цього спорту; він, між іншими, здобув три золоті медалі на Олімпіаді в Греноблі в 1968 р. Та мабуть, мало хто знає, що він вправляє і нордійську їзду. Ось що він сказав про це в інтерв'ю з редакторами „Ski Magazine” 1977:

Питання: Коли вперше Ви спробували їхати нордійськими лещетами?

Відповідь: В 1970 році, зовсім випадково.

П.: Чи перша спроба була легкою, чи тяжкою?

В.: Мені було важко втримувати рівновагу впродовж 25-30 хвилин. Потім я схопив ритм і за годину все йшло справно. Фізичне зусилля, якого вимагає ця їзда, мене справді захопило.

П.: Чи є в нордійській їзді щось такого, чого нема в альпейській їзді?

В.: Бачите, я не протиставляю одну їзду другій. Я їду нордійськими лещетами тому, що це

знаменитий спорт для фізичної справності (physical fitness). А також, завдяки ньому я перебуваю серед природи.

П.: Як часто Ви їздити і де?

В.: Як мені дозволяє час, - бодай раз на тиждень. Їду здебільша в околиці Женеви, на пляях (La Saleve, у Val d'Isere) та в горах Юра.

П.: Чи їздите самі, чи в товаристві?

В.: Все — з друзями, і то сильнішими й кращими лещетарями від мене. Я тренував з колишніми членами французької олімпійської екіпи. Від одного з них, Віктора Арбеза, я навчився техніки їзди. Знати добре техніку їзди - необхідно. Та ще треба вміти воскувати лещета. Я їду тільки такими лещетами, що їх потрібно воскувати, бо це вимагає знання і дисципліни.

П.: Чи Ви брали участь у якихось змаганнях?

В.: Досі — двічі. На жаль, я не був обізнаний зі стратегією змагу. Зачав їхати зашвидко і задихався. Перший раз це був біг на 20 км., а другий на 15 км., оба недалеко Женеви. В обидвох мій час був скромний, пересічний. Перший раз — після 15 хвилин - мені було тяжко зловити віддих, я був дуже втомлений і проїхав усю віддаль лиш з великим зусиллям. Але я маю намір змагатися далі.

П.: Що Вам найкраще подобається в нордійській їзді? Що Ви відчуваєте, їдучи лещетарським плаєм?

В.: Я дуже вдоволений, що можу втримувати швидкий ритм довгий час. Нордійська їзда подібна до їзди на велосипеді; вони — такі, що одна одній сприяє. А щодо того, що я відчуваю під час їзди, то це — почуття, що я в добрій кондиції. Відразу це не дається: треба поїхати п'ять-шість разів.

П.: Що, на Вашу думку, з альпейської їзди можна використати в нордійській їзді?

В.: Насамперед — рівновагу (balance), а теж техніку з'їзду. Я ще не зустрів лещетаря, що переміг би мене у їзді з гори, але багато таких, що їдуть під гору швидше від мене. Їхати під гору - це зусилля, це справжній виклик. Але цього можна навчитися, треба лиш часу.

П.: Які, на Вашу думку, можуть бути користі з нордійської їзди для альпейського лещетарства?

В.: Найперше — правильний віддих. Далі — це добра вправа для мускулів ніг, литок, і особливо плечей; для альпейської їзди треба мати сильні плечі. І взагалі нордійська їзда приносить ще й інші користі кожному, хто хоче змагатися в з'їздовому лещетарстві. Мабуть найбільша з них це та, що в нордійського лещетаря витворюються не тверді, а еластичні, пружні мускули.

Подав Д. Ш.

НОРДІЙСЬКЕ ЛЕЩЕТАРСТВО

МОЛИТВА

Картина з часів більшовицької окупації Галичини

Надворі було холодно, мрячно, непривітно. Осінній вітер підганяв пожовкле листя і котив його, змітаючи враз із вогкими кусниками паперів, трамвайних квитків і рештками часописів по вулицях Львова, ще не розбудженого з неспокійного сну.

Де-не-де крізь заслонені вікна просочувалось боязко жовтаве світло.

Вулицею Шептицьких ішла невеличка жіноча постать у чорному. Із обличчя, закутаного щільно вовняною хусткою, виглядали лиш очі: молоді, великі, сині, дуже сумні очі.

А вітер грався майже безшелесно пожовклими аж брунатними листками, що задержувалися на мить, а потім бігли далі немов спішилися, щоб за хвилину знову пристанути.

Постать у чорному перейшла швидкими кроками, час до часу оглядаючись, широку площу і зближалася, звільняючи ходу, до храму св. Юра.

Сірий серпанок осінньої мряки рідшав і розпливався. Десь здалека з дерева, а може з вежі, рознеслося різке скигління сполошеної птахи.

Широко відкривши свої залізні брами, глядів звисока, вітаючи вірних Святоюрський собор.

Закутана постать ступила майже навшпиньки на поріг церкви і, простягнувши руку до дверей, щоб їх зачинити, пішла далі навшпиньки майже до середини церкви, розвинула хустку з обличчя і розглядаючись, з полегкістю відітхнула.

Коло ікони Божої Матері горіли дві білі, високі свічі. Під хорами світилася тьмяно мала жарівка, у повітрі був запах кадила, що його сестра Марта так любила.

У задніх лавках сиділо кілька скулених постатей. Час від часу тихе моління і зідхання переривало тишину і розпливалося, гинуло десь аж під копулою.

Сестра Марта, як це вона робила майже щодня, вже була на своєму місті в кутку, недалеко ікони Пречистої, що з її синіх шат і чудових ніжних рук з довгими золотими проміннями, здавалося плила надія й сила.

Сестрі Марті дивним дивом траплялося це доволі часто. Як лише вона стала навколійки й зложила руки до молотви, ставали перед нею давно пережиті, однак ще дуже свіжі картини: її чернечі шати, вічні обіти, праця в захисті для дітей і в лікарні, а потому неначе в якійсь божевільній каруселі все закрутилося, перевернулося і зовсім несподівано змінилося.

Коли червоні гуляли вже кілька місяців у Львові, то повідомили її, що вона мусить скинути чернечий

одяг, бо його носити суворо заборонено. Ще сьогодні сестра Марта, тепер краще одягнена, бачить себе знову з нерівно обстриженим волоссям у немодному одязі, дивоглядній надто довгій суконці та вузькому плащі.

Знову минуло кілька тривожних місяців і хтось доніс новому директоріві лікарні, що вона й інші медсестри це замасковані монахині. Одного дня після довгих допитів, із насмішками й кпинами, сестра Марта враз із іншими сестрами монахиня, и лишилася без праці та притулку.

Знову зложила руки до молотви, на мить опустила їх, вийняла з малої таємної кишені вервицю і піднесла очі вгору до молитви. Але спомини пересувалися перед її очима мов на фільмовій стрічці: вивози, поліційні труси й шукання завжди нового помешкання. Їй та сестрі Софії якось вдалося, переховали їх добрі люди. Але де є інші сестри, куди їх кинула доля?

Удруге молитися... Чомусь стає перед її очима постать Митрополита Андрея, величава, немов свята, стоїть на балконі митрополичої палати, підніс вгору руки і благословить.

„Отче наш...“, відганяє сестра Марта думки немов рій настирливих комах. Інші документи і тепер якийсь час спокій, дотикає рукою кишенню з советським паспортом.

Десь на вежі годинник вдарив глухо шосту годину ранку. Марта молитися... За півгодини, сестра Марта, а тепер Катерина Іванівна, мусить стояти вже коло машини і ткати з шорсткої волічки светри для вояків Червоної армії.

Хтось закашляв і глухим відгомоном понеслося по храмі. На кам'яній долівці коло дверей зашаруділи чийсь непевні кроки і задержалися.

Коло ікони Ісуса Христа клубилися хмарки запашного кадила.

Авреолі над головами святих на вітражах у вікнах ясніли й золотилися враз із розбудженим ранком.

Сестра Марта, заплющивши очі молилася... дякувала й просила: „... і сили видержати моєму обездоленому, але нескореному народові і мені, Твоїй вірній слугі...“.

Тихі молитви скулених постатей у лавках зливалися і могутніми невидимими хвилями немов проникали крізь грубі, сірі та холодні, а такі рідні мури.

Відкривши широко свої залізні брами глядів гордо звисока собор святого Юра.

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА”,

що вплинули від 30 вересня 1990 до 30 листопада 1990

ЗСА:

\$120.00 Чергова пожертва Ярослава Цюка і сина в пам'ять Дружини і Матері. Кожного року родина складає цю суму і вже цього року вона виносить $120.00 \times 23 = \$2760.00$

\$25.00 Пожертва на фонд пластових журналів „Готуйсь” і „Юнак” замість квітів на свіжу могилу Дідуся пластунів Романа й Оленки Беднарських склав пл. сен. Ярослав Пришляк, Боффало.

\$50.00 В пошані сестрінка пл. сен. Ігоря Зубенка склала замість квітів на могилу, дуже активного в Пласті племінника, \$50.00

\$85.00 Пожертва замість квітів на могилу св. п. Галі Скорецької склали членки плавні в Чікаго: Ірина Пежанська, Стефа Кочій, Мирося Цибрівська, Галя Турула, Іванка Городиська, Таня Кузич, Марічка Смик — разом \$85.00, вшановуючи пам'ять подруги.

\$75.00 Склали на прес-фонд „Юнака” в пам'ять Марії Білаш — бабусі Борислава Білаша — основника Куреня УСП ім. О. і С. Тисовських, висловлюючи глибоке співчуття Родині Покійної. Подала Ст. Пл. Богданна Левицька — скарбник.

\$150.00 Неприйнятий заробіток з праці в ролі коменданта на пластовому таборі в Боффало 1990 передав винагороду на потреби Пластового Видавництва.

Разом США:

\$435.00

Австралія:

\$100.00 На прес-фонд „Юнака” в пам'ять пл. сен. Галини Скорецької склали пл. сен. Ляриса Онішкевич з Сіднею.

Канада:

\$200.00 пл. сен. Тоня Горохович пожертва на потреби пл. Видавництва — неприйнята оплата за працю над історією українського рідного шкільництва в Канаді.

\$50.00 Станиця Торонто склала замість квітів на могилу свого відданого Пластові — пл. сен. Василя Максимця.

\$50.00 Замість квіти на могилу св. п. Юстина Лихача — який багато вклав своїх зусиль у працю Станиці в минулому.

Разом Канада:

\$300.00

Замість квітів на могилу св. п.

пл. сен. ГАЛИНИ СКОРЕЦЬКОЇ
склали члени плавні „Ті що греблі рвуть” Курення УПС-ок в Чікаго: Іванка Городиська, Стефа Кочій, Таня Кузич, Ірина Пежанська, Марічка Смик, Галя Турула і Мирося Цибрівська — **\$85.00** на потреби Пласту. Збірку пожертв перевела пл. сен. Іванка Городиська.
Вшановуючи пам'ять пл. сен. Галини СКОРЕЦЬКОЇ, Лариса Онішкевич з Сіднею склала **\$100.00** канадських.

Замість квітів на могилу сл. п.

ІГОРЯ ЗУБЕНКА
члена Куреня УПС „Лісові Чорти”, відомо і дуже великого патріота та жертвенного працівника на громадській ниві, знавця і популяризатора сучасного українського мистецтва, одного з організаторів першого фестивалю „Імпреди 89” в Івано-Франківську, склала **\$50.00** тітка Покійного пл. сен. Неля Сасик з Детройту, ЗСА.

Вшановуючи відхід у засвіти Дружини Ярослава Цюки і Матері Юрія, родина складає кожного року **\$120.00** на Залізний Фонд Пластового Видавництва. Досі цей фонд має суму **\$2760.00** американських. Пласт особливо вдячний цій Родині не тільки за дари фінансові, але за особливість її вияву пошани до покійної Дружини і Матері, що служить як приклад до наслідування зберігання пам'яті й вияв любови до Померлої.

**Замість квітів на могилу
св. п.**

Дідуся Романа і Олени Боднарських — пластунів Станиці Боффало — пл. сен. Ярослав Пришляк склав \$25.00 разом з висловами глибого співчуття.

**Замість квітів на могилу
св. п.**

МАРІЇ БІЛАШ

Бабусі Борислава Білаша — основика Куреня УСП ім. д-ра Олександра і Степана Тисовських, Курінь склав на прес-фонд „юнака” \$75.00, висловлюючи цим своє глибоке співчуття Родині Покійної.

**Замість квітів на могилу
св. п.**

**пл. сен. Василя МАКСИМИЦЯ
і**

св. п.

Юстина ЛИХАЧА

Пластова Станиця склала на пресфонд пластових журналів по \$50.00 разом \$100.00 виявляючи цим дошану пам'яті по цих дуже активних в молодому віці в пластовому житті громадян.

ДАТКИ НА ПРЕС-ФОНД „ЮНАКА”,

що вплинули від 15 липня до 30 вересня 1990

**ЗСА:
\$310.00**

Пластова Станиця Чікаго, друзі св. п. пл. сен. Романа Савки склали замість квітів на його могилу - \$310.00

\$510.00

Склали замість квітів на могилу бл. п. д-ра пл. сен. Романа Крупки з Чікаго приятелі на пластові видання.

\$100.00

Замість квітів на могилу бл. п. Мир-ослава Мельничука склали на прес-фонд пластових журналів: \$30.00 Аск-ольд Мельничук, по \$20.00 Роман і

Ірина Левицькі, по \$10.00 Розалія Бойчук, Олесь Герус і Тарас і Леся Когуті.

\$25.00

Склали замість квітів на могилу сл. п. пл. сен. Ігоря Зубенка Евстахія і Мотря Мілянчик на прес-фонд пластових журналів.

Разом ЗСА: \$945.00

**Канада:
\$50.00**

Склала на „Залізний видавничий фонд” пл. сен. Надія Гаврачинська.

**Англія:
\$50.00**

Пожертву на прес-фонд пластових журналів склали: по 2.80 фнт. Р. Гринаш, І. Лагодинська; по 2.00 фнт.: М. Яницька, М. Попович-Назарук, п. В. Струтинський - Манчестер; по 1.00 фнт.: М. Дубіль, Я. Кучинський і О. Погибло - разом 13.00 фнт. амерк. долярами - 50.00

Пл. сен. Надія Гаврачинська з Вінніпегу склала \$50 - на „Залізний видавничий фонд” пластової преси. Сердечна вдячність Пл. В-ва за пожертву й розуміння його потреби в праці Пласту.

Замість квітів на могилу
св. п.
пл. сен. РОМАНА САВКИ

склали члени Пластової Станиці Чикаго \$310.00
\$100.00 пл. сен. О. і Ю. Кашуби;
\$50.00 пл. сен. І. Горчинська; \$30.00 пл. сен. С. Кульчицька; \$25.00 пл. сен. Я. і М. Ганкевичі; Тамара і Джеймс Сторі; по \$20.00 пл. сен. Муня Кульчицька, О. і Н. Поповичі, пл. сен. О. Ткачук; по \$10.00 пл. сен. І. Городиська, пл. сен. Н. і Р. Завадовичі.

Замість квітів на могилу
св. п.
д-ра пл. сен. РОМАНА КРУПКИ

приятелі Покійного склали на пластові видання: \$50.00 Софія Кульчицька, по \$25.00 Іванна Горчинська, І. Ю. Кузичі, Д. Маркус, Ю. М. Ожги, Ореста Ткачук і д-р Богдан Целевич; по \$20.00 Ераст Бурачинський, Ярослав Ганкевич, Роман і Галя Заяці, Ляся Ліськевич, Іван Лисейко, Ліда Ткачук, Рома Турянська, Олена і Павло Турули, Ореста Федина і Тарас Филипович; по \$10.00 склали: Іванна Горчинська, Орест Городиський, Христя і Андрій Горчинські, Стефанія Кочій, Василь Литвин, Роман Мищик, Славомір і Олександра Пігути, Ірина Пежанська, Омелян Плешкевич, Юліян Юринєць, Юрій Яримович: разом \$510.00

Замість квітів на могилу
св. п.
МИРОСЛАВА МЕЛЬНИЧУКА

пожертвували на прес-фонд пластових журналів в пошані Покійного: \$30.00 Аскольд Мельничук; по \$20.00 Роман і Ірина Левицькі; по \$10.00 Розалія Бойчук, Олесь Герус і Тарас та Леся Когуті, — разом \$100.00

Замість квітів на могилу
св. п.
пл. сен. ІГОРЯ ЗУБЕНКА

як вияв співчуття Родині Покійного склали \$25.00 Евстахія Мілянйч і пл. сен. Мотря Мілянйч.

Пластове Видавництво — його Провід — головний діловод пл. сен. Микола Юник та Співробітники долучуються до виявів співчуття Родинам Померлих, висловлять свій жаль, що поменшуються ряди членства Пласту та українських громад. Хай душі Покійних еднаються з Всевишнім.

ПЛАСТ
Організація Української Молоді
plast, ukrainian youth organization, inc.

ОКРУЖНА ТАБОРОВА КОМІСІЯ
"БОБРИВКА"
PLAST CAMP "BOBRIVKA"
FRITZ ROAD
N. COLEBROOK, CONN. 06021

З табору УПН
Смерть рідного вогнища 4-2
Земляного шариї преліоні

пл. сен. Ераст Бурачинський
пл. сен. Ореста Ткачук
пл. сен. Надія Гаврачинська

Смарицька
пл. сен. В. І. Орест
Стефанія Кочій
Ляся Ліськевич

ТАРИСА Г. Микола Тарас

Христя Федина
Данило Ляся Тамара
Рана Чупина

Пл. сен. Тамара Пігути
пл. сен. Тамара Пігути

ПЛАСТОВЕ ГАСЛО НА 1990 РІК

ПРАЦЮЙ НАД СОБОЮ,
ДЛЯ СЕБЕ
І ДЛЯ ДРУГИХ!

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є
Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

НАЙБІЛЬША
УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА
В КАНАДІ

пропонує Вам єдину
українську
«MASTERCARD»

з кожним вживанням
допоможе
українській громаді

UKRAINIAN CREDIT UNION LIMITED

295 COLLEGE STREET, TORONTO	922-1402
2397 BLOOR STREET W., TORONTO	762-6961
3635 CAWTHRA ROAD, MISSISSAUGA	272-0468
225 THE EAST MALL, ETOBICOKE	233-1254
247 ADELAIDE STREET S., LONDON	649-1671
38 JACKSON AVENUE, OSHAWA	571-4777
1093 OTTAWA STREET, WINDSOR	256-2955

*Українська Кредитова Спілка
передає щирий привіт усім
ПЛАСТУНАМ*

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"...виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприятю і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666

CHOLKAN INSURANCE: BROKERS LIMITED
5302 Dundas St. West, Etobicoke — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
...добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303